

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ
BAŞLANGIÇ PİYANO ÖĞRETİMİNDE UYGULADIKLARI
YÖNTEM VE TEKNİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK

HAZIRLAYAN
Ezgi YILMAZLAR

KONYA, 2004

Ezgi YILMAZLAR tarafından hazırlanan MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BAŞLANGIÇ PİYANO ÖĞRETİMİNDE UYGULADIKLARI YÖNTEM VE TEKNİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ başlıklı tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

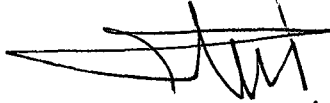
Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK
Tez Yöneticisi

Bu Çalışma, aşağıdaki jürü tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir. 30.06.2004

Başkan: Prof. M. Salih ERGAN

Üye: Prof. Yusuf AKBULUT

Üye: Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK

Bu Tez Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ
BAŞLANGIÇ PİYANO ÖĞRETİMİNDE UYGULADIKLARI
YÖNTEM VE TEKNİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ezgi YILMAZLAR

**SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

Mayıs, 2004

ÖZET

Bu çalışma, müzik öğretmeni adaylarının, üç yıl almış oldukları piyano eğitimi sonucunda, başlangıç piyano öğretiminde edinilen temel teknik ve davranışların öğretimi konusunda uyguladıkları yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesi, varsa eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Çalışma, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencileri ile sınırlı olup, 1. 2. 3. sınıflar araştırmaya dahil edilmemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu ise, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık sınıfı öğrencileri oluşturmuştur.

Çalışmanın amacına uygun olarak hazırlanan bir gözlem ve görüşme formu, tespit edilen örneklem grubu üzerinde uygulanmıştır. Elde edilen bulguların istatistiksel analizi yapılarak “Yüzde ve Frekans” hesaplamaları ve “Aritmetik Ortalaması” yorumlanmıştır.

Bu çalışmadan elde edilen en önemli sonuç, ilk gözlem sonucunda ağırlıklı ortalamanın “1,94”, ikinci gözlemin de “3,10” olmasıdır. Bu sonuçlara dayanarak hedeflenen davranışlar, birinci gözlemde “zayıf” olup, “geçerli öğrenme” düzeyine ulaşamamıştır. Ancak, ikinci gözlem sonucunda hedeflenen davranışlar “yeterli öğrenme” düzeyine ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aday Müzik Öğretmeni, Piyano Eğitimi, Piyano Öğretim Yöntem ve Teknikleri

**THE EVALUATION OF THE METHODS AND TECHNIQUES
WHICH THE MUSIC TEACHING CANDIDATES CARRIED OUT
IN THE BEGINNING OF THE PIANO TEACHING**

MASTER DEGREE THESIS

**SELÇUK UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
DEPARTMENT OF MUSIC TEACHING**

May,2004

ABSTRACT

This study has been carried out to evaluate the methods and techniques applied on teaching of main techniques and behaviours obtained from beginning of piano teaching in the result of three-year piano education of music education candidates and, if available, it has been carried out with the aim of finding out the inefficiencies.

The study, being limited with the last year students in the department of the fine arts education of music teaching programme in Selçuk University, the first, the second and the third classes are not included. The study group of the research includes the preparatory year students at Konya Çimento Anatolian High School of Fine Arts.

An observation form which has been prepared in accordance with the aim of the study, has been carried out on the sample group. The findings of the study have statistically been analysed, “calculations of percent” and “arithmetical medial” have been given and commented.

The most crucial result of the study is that the average is “1,94”, according to the result of the first observation and in the result of the second observation is “3,10”. Learning to these results, the aimed behaviours have been at the level of “low” and have not been able to reach at the level of “valid learning” however, the aimed behaviours in the result of the second observation have reached at “enough learning” level.

Key Words: Music Teacher Candidates, The Education of Piano, Methods and Techniques of Piano Teaching.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezimin her aşamasında benden yardımlarını esirgemeyen başta danışman hocam Prof. Z.Seçkin GÖKBUDAK'a, istatistiksel değerlendirmelerin yapılmasında yardımcı olan hocam Yrd.Doç.Dr. Ali Murat SÜMBÜL'e, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi yöneticisi, öğretmenleri ve hazırlık sınıfı öğrencilerine, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf aday müzik öğretmenlerine, teknik yardımlarından dolayı Öğr.Gör. Devrim BABACAN'a ve aileme teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Ezgi YILMAZLAR

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Çalgı Eğitimi ve Öğretimi.....	2
1.2. Piyano Eğitimi ve Öğretimi.....	3
1.3. Problem.....	4
1.3.1. Problem cümlesi.....	6
1.3.2. Alt problemler.....	6
1.4. Araştırmanın Amacı.....	6
1.5. Projenin Önemi.....	6
1.6. Varsayımlar.....	7
1.7. Sınırlılıklar.....	7
2. METODOLOJİ.....	8
2.1. Araştırmanın Yöntemi.....	8
2.2. Evren ve Örneklem.....	8
2.3. Verilerin Toplanması.....	8
2.4. Verilerin Çözümlemesi.....	9
3. BULGULAR VE YORUM.....	10
3.1. Birinci Gözlem.....	10
3.2. İkinci Gözlem.....	16
3.3. Görüşme Formunun Değerlendirilmesi.....	23
3.3.1. Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitimi sürecindeki durumları ve piyano eğitimine genel tutumları ile ilgili görüşleri.....	23
3.3.2. Piyano öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgilerin bilişsel olarak değerlendirilmesi.....	24
3.4. Gözlem ve Görüşme Sonucunda Elde Edilen Bulguların Kaşılaştırılması.....	26

4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	28
4.1. Sonuç.....	28
4.2. Öneriler.....	30
KAYNAKÇA.....	31
EKLER.....	35

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

BİRİNCİ GÖZLEM

Çizelge 1.	10
Adayın Piyanoda Pozisyona Dikkat Etmesi	
Çizelge 2.	11
Adayın Parçayı Önce Dinleyip Varsa Problemleri Tespit Etmesi	
Çizelge 3.	11
Adayın Parçanın Tonu, Ton Değişiklikleri, Altere Edilmiş Sesler ve Nota Hatalarına Dikkat Etmesi ve Yapılan Yanlışları Doğru Olarak Uygulatması	
Çizelge 4.	12
Adayın Parça İçerisinde Verilen Parmak Numaralarına Dikkat Etmesi, Parmak Numaraları Verilmemiş İse En Uygun Parmak Numaralarını Göstermesi	
Çizelge 5.	12
Adayın Parça İçerisindeki Tekrar, Dolap, Senyo ve D.C. Gibi İşaretlere Dikkat Etmesi	
Çizelge 6.	13
Adayın Parçada Problemlili Olan Çalış Teknikleri Üzerinde (Legato, Staccato, vb.) Çalışmalar Yaptırması ve Öğrencilerin Hissetmelerini Sağlaması	
Çizelge 7.	13
Adayın Parçada Anlatım ve Gürlük Terimlerine Dikkat Etmesi ve Uygulatması	
Çizelge 8.	14
Adayın Parça İçerisindeki Motifleme ve Cümlelemelere Dikkat Etmesi	
Çizelge 9.	14
Adayın Parçanın Türü, Biçimi ve Temposuna Uygun Çalışmalar Yapmasına Dikkat Etmesi	

Çizelge 10. 15
Adayın Sonariteye (Tını, Renk, Dokunuş) Dikkat Etmesi

Çizelge 11. 15
Adayın Ödev Olarak Verceği Parça İçin Hazırlık Çalışmaları (Dizi, Akor, vb.) Yaptırması

İKİNCİ GÖZLEM

Çizelge 12. 16
Adayın Piyanoda Pozisyona Dikkat Etmesi

Çizelge 13. 17
Adayın Parçayı Önce Dinleyip Varsa Problemleri Tespit Etmesi

Çizelge 14. 17
Adayın Parçanın Tonu, Ton Değişiklikleri, Altere Edilmiş Sesler ve Nota Hatalarına Dikkat Etmesi ve Yapılan Yanlışları Doğru Olarak Uygulatması

Çizelge 15. 18
Adayın Parça İçerisinde Verilen Parmak Numaralarına Dikkat Etmesi, Parmak Numaraları Verilmemiş İse En Uygun Parmak Numaralarını Göstermesi

Çizelge 16. 18
Adayın Parça İçerisindeki Tekrar, Dolap, Senyo ve D.C. Gibi İşaretlere Dikkat Etmesi

Çizelge 17. 19
Adayın Parçada Problemlili Olan Çalış Teknikleri Üzerinde (Legato, Staccato, vb.) Çalışmalar Yaptırması ve Öğrencilerin Hissetmelerini Sağlaması

Çizelge 18. 19
Adayın Parçada Anlatım ve Gürlük Terimlerine Dikkat Etmesi ve Uygulatması

Çizelge 19.	20
Adayın Parça İçerisindeki Motifleme ve Cümlelemelere Dikkat Etmesi	
Çizelge 20.	20
Adayın Parçanın Türü, Biçimi ve Temposuna Uygun Çalışmalar Yapmasına Dikkat Etmesi	
Çizelge 21.	21
Adayın Sonariteye (Tını, Renk, Dokunuş) Dikkat Etmesi	
Çizelge 22.	21
Adayın Ödev Olarak Verceği Parça İçin Hazırlık Çalışmaları (Dizi, Akor, vb.) Yaptırması	
Çizelge 23.	22
Adayların Çalışma Sürelerinin Dağılımı	
Çizelge 24.	29
Birinci ve İkinci Gözlemin Genel Değerlendirmesi	

1. GİRİŞ

İnsanın, kendisini ifade edebilmesi için en etkili yollardan biri olan müziğin eğitimi, büyük önem taşımaktadır. Uçan'a (1997) göre: müzik eğitimi, bireye, kendi yaşantısı temel alınarak, belirli amaçlar doğrultusunda, planlı, düzenli, yöntemli bir yol izleyerek, müziksel davranış kazandırma, davranış değiştirme ve davranış geliştirme sürecidir. Uslu (1997), insanın kendisini daha iyi tanıyabilmesinde, yaratıcı özelliklerini geliştirebilmesinde, paylaşma duygusunu öğrenebilmesinde, kendine güven duygusunu oluşturabilmesinde ve zamanını daha verimli kullanabilmesinde müzik eğitiminin öneminin büyük olduğunu vurgulamaktadır.

“Müzik eğitimi; müziğin yaratım, üretim, yorum, kullanım ya da tüketimine doğrudan ya da dolaylı olarak, bilinçli ve bilgili biçimde katılabilmesini ve giderek müziksel yaşamın gelişmesine katkılarda bulunabilmesi için gerekli davranışlarla donatılmasını amaçlamalıdır.”(Uçan, 1997, s.15)

Müzik eğitimi, içeriği, kazandırdığı temel davranışlar, kullanılan araç - gereçler, izlenen öğretim yöntem ve teknikleri ile süre bakımından çeşitlilik gösterdiğinden genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç farklı şekilde düzenlenip uygulanmaktadır. Genel müzik eğitimi, herkese yöneliktir. Okul öncesi eğitimde, ilköğretimin 1. 2. kademelerinde ve lisede verilen eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, ilköğretimde ve liselerde, eğitsel kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, koro veya orkestra çalışmaları, müzik kursları, müzik yarışmaları şeklinde ya da müzik dersaneleri ile özel dersler yoluyla, müziğin belli bir alanında ilgili, istekli, yatkın olan kişilere verilen eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi ise, müzik alanının bütününü ya da bir kolunu meslek olarak seçen veya seçmek isteyen kişilere yönelik olup, mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Müzik sanatçılığı eğitimi, müzik bilimi eğitimi, müzik öğretmenliği eğitimi, müzik topluluğu eğitimi, mesleki müzik eğitiminin başlıca kollarıdır(Uçan, 1997, s.30-34).

1.1. Çalgı Eğitimi ve Öğretimi

Müzik eğitimi, hangi şekilde yapılırsa yapılsın (genel, özengen ve mesleki) müziksel işitme, ses, çalgı, tartım, müzik bilgisi, müziksel beğeni ve yaratıcılık eğitimlerini kapsamaktadır(Özen,1995, s.32). Müzik eğitiminin içerisinde, çalgı eğitimi de diğer branşlar kadar büyük önem taşımaktadır. Çilden'e (2003) göre: çalgı eğitimi, müzik eğitiminde özen gösterilmesi gereken, önemli disiplinlerden biridir. Özen (1995), müzik eğitiminin en önemli ve anlamlı öğelerinden birisi olan çalgı eğitiminin amacını, temelde, çalgı çalma becerisini geliştirmek, müzik bilgisini artırmak ve müzik sevgisini aşılacak olarak açıklamış, çalgı eğitiminin, öğrencilerin gelecekteki müziksel yaşantılarını biçimlendirmek üzere, müziksel davranış kazandırma ve oluşturmada vazgeçilmez bir süreç olduğunu belirtmiştir. Uçan'a (1995) göre: çalgı eğitiminin yapılmadığı durumlarda, müzik eğitimi ya eksik veya yetersiz kalır ya da yeterince sağlam ve tutarlı olmaz. Bu nedenle, çalgı eğitimi üzerinde önemle durulmalı, düzenli ve sistemli bir şekilde devam ettirilmelidir.

Çalgı eğitiminde etkili bir eğitim-öğretim için, çalgı çalmayı öğretecek iyi bir öğretmen, öğrenmeye hazır, istekli ve yetenekli bir öğrenci ve iyi düzenlenmiş bir öğretim programı büyük önem taşımaktadır. Öğretmen, çalgı eğitiminde, temel doğru teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırarak, bu temel davranışların geliştirilmesinde, öğrencinin önünü açacak kişidir. Bununla birlikte, öğretmenin, iyi bir öğretmenlik formasyonu almış olması da çok önemlidir(Çilden, 2003, s.297-299). Aynı zamanda, etkili eğitim ortamı için, öğrencinin istekli ve hazır olmasında, öğretmenin öğrenci ile iletişimi de önemlidir.

Mesleki müzik eğitimi almakta olan bireyler, çocukluk çağını geride bırakmış olduklarından; neyi, neden, nasıl öğrenmeleri gerektiğini düşünebilecek ve uygulayabilecek seviyededirler. Bu kurumlardaki öğrenciler, aldıkları eğitim sonrasında, gelecekte etkili bir eğitim-öğretim ortamı düzenleyerek, öğrenmeyi sağlayacak öğretmenler olacaklardır. Öğretim, öğretme etkinliklerinin önceden belirlenen hedefler doğrultusunda planlı ve kontrollü olarak düzenlenmesi ve uygulanmasıdır(Eskioğlu, 1999, s.365-371). Saraç (1997), öğretim programlarında, çalgı eğitimindeki yöntem ve tekniklerin işlevleri üzerinde durulması gerektiğini ve iyi bir müzik eğitimcisinin, öğretim yöntemlerini de öğrendiyse iyi öğretebileceğini savunmaktadır. Amaç, öğretim yöntem ve teknikleri geliştirerek, öğretim sürecini oluşturan temel unsurlara göre, öğretim etkinlikleri düzenlemektir.

Aynı şekilde, çalgı eğitiminde de öğretim programı uygulanırken, öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarını gözönünde tutmalı ve buna göre program düzenlemelidir. Bu süre içerisindeki basamakların her öğrenci için çok iyi değerlendirilmesi, çalgı çalma disiplininin öğrencilere sabırla, hiçbir basamak atlamadan verilmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi halde çalgı çalma, bir disiplin olmaktan çıkarak, öğrencinin teknik zorluklarla boğuştuğu sorunlar olmaya başlayacaktır(Çilden, 2003, s.297-299). Ercan'a (1997) göre: öğretmenin, öğrencinin yeteneğinin farkında olması, becerilerini tanımakta dikkatli davranması gerekmektedir. Bununla birlikte, öğrencinin bazı becerilerden yoksun veya isteksiz olduğunu görebilmek öğretmene düşen bir görevdir. Bu nedenle, mesleki müzik eğitimi veren kurumların ve gelecekte müzik eğitimcisi olacak müzik öğretmeni adaylarının, eğitim sürecinde dikkatli ve özenli davranmaları gerekmektedir.

1.2. Piyano Eğitimi ve Öğretimi

Müzik Eğitimi Anabilim Dalları gibi mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, toplu derslerin yanında, 2 yıl bireysel ses eğitimi, 4 yıl ana çalgı (keman, bağlama, kanun, flüt, vb.) eğitimi ve 3 yıl piyano eğitimi verilmektedir. YÖK (Yüksek Öğrenim Kurumu) Başkanlığı'nın (1998, s.80) sunduğu müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımları içerisinde, piyano eğitimi ve öğretiminin, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturduğu vurgulanmaktadır. Piyano, aynı zamanda işitme, ses, armoni gibi temel müzik eğitimi derslerinde de kullanıldığından, müzik eğitiminde öğrenilmesi gereken zorunlu çalgılardan biridir. Ercan'a (1990) göre: piyanonun çoksesli bir çalgı olması, ilköğretimden yüksek öğretime kadar bütün eğitim kurumlarında kullanılabilirliğini artırmaktadır. Piyano eğitimi, öğrenciye, müziğin yaratıcı, yüceltici, dinlendirici, bilinçlendirici unsurlarını aktarmada ve çoksesliliği dinletip öğretmede yardımcı olacaktır. İyi bir piyano eğitimi almış ve çalgısına hakim bir öğretmen, piyano ile okul şarkılarına eşlik edebilecek, bizzat kendisi çalarak müzik dinletme etkinliklerinde bulunabilecektir.

Çağdaş eğitimin öngördüğü bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışları kazandırmayı amaçlayan piyano dersinde, öncelikle piyano çalmaya ilişkin temel teknikler ve davranışların temeli atılmaktadır. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, birinci sınıfta uygulanan piyano öğretimi, doğru bir piyano tekniği için gerekli olan temel davranışları edinebilme, piyano klavyesini tanıyabilme, temel teknikleri ve doğru artikülasyonu algılayabilme, küçük

etüd ve yapıtlardaki gürlük ve hız işaretlerini yapabilme, basit egzersizleri motif ve cümlelere ayırıp seslendirebilme gibi hedefleri içeren eğitim sürecidir. Böylece, dört yıllık bir eğitim sonucunda öğretmen adayları, piyanoda temel davranış ve teknikleri, müzik öğretmenliğinin gerektirdiği ölçüde kazanmaktadır. Bu eğitimin gerçekleştirilebilmesi için, piyano eğitiminin son derece planlı ve programlı olarak sürdürülmesi gerekmektedir(Ercan, Ekinci, 2000 s.29-30). Burada en büyük görev, piyano eğitimcilerine düşmektedir.

Piyano eğitimi sürecinde, her eğitimcinin takip ettiği pek çok yöntem vardır. Öğrencinin düzeyine ve gelişim durumuna göre farklı metotlar, etütler, alıştırmalar kullanan eğitimci, öğrencinin karşılaşılabileceği zorlukların tespiti konusunda çeşitli yöntem ve teknikler uygular. Ancak, bu yöntemlerden yoksun ve ne yapacağını bilemeyen öğrenciler ile aday öğretmenler, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi vermeye başladıklarında veya öğretmen oldukları zaman karşılına piyano eğitimi almak isteyen öğrenciler çıktığında, öğretimde zorlanacaklardır(Gökbudak, 2002, s.163). Bu nedenle, öğrencinin, piyanoyu çalma becerisini geliştirirken, ne yapması ve nasıl çalışması gerektiğinin bilincinde olması gerekmektedir. Bununla birlikte, bilinçli ve sağlıklı bir öğretim ortamı sağlaması için, neyi, neden, nasıl öğretmesi gerektiği konusunda da yeterli donanıma sahip olması gerekmektedir.

1.3. Problem

Milli Eğitim Temel Kanunlarına (1982, Madde: 43) göre öğretmenlik: Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan, özel bir ihtisas mesleğidir ve öğretmenlik mesleğine hazırlık, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır. Öğretmenlik formasyonu dersleri, teorik bilgiler yanında, gerçek okul ortamına ve öğretmenlik mesleğine ilişkin bilgi ve becerileri ön plana alarak hazırlanmıştır. Bu derslerin, alan dersleri ile paralellik göstermesine ve özellikle alan derslerinde öğrenilen bilgi ve becerilerin öğrenme-öğretme sürecinde uygulanmasına yönelik olarak düzenlenmesine özen gösterilmiştir. Bu şekilde, öğretmenlik formasyonu derslerinin, alan dersleriyle ilişkili ve bu dersleri destekler nitelikte olması sağlanmıştır(YÖK, 1998).

Müzik öğretmeni adayları da, eğitim fakültelerinin diğer bölümlerinde yetiştirilmekte olan öğretmen adayları gibi, mesleki eğitimleri sırasında, alan derslerinin yanında, özel öğretim yöntemleri dersi ile öğretmenlik formasyonu kazandırmayı amaçlayan, öğretmenlik eğitimi ve öğretmenlik uygulamaları dersleri almaktadır. Ancak, 4 sene alan çalgıları ve 3 sene piyano eğitimleri sürecinde, öğrenciler, ayrıca çalgı öğretim yöntem ve tekniklerine yönelik formasyon dersleri almamaktadır. “Piyano ve diğer alan çalgılarının formasyon eğitimi, ancak lisansüstü programlarında verilmektedir.”(Gökbudak, 2002, s.283) Çalgıların formasyon eğitimine ilişkin genel bilgi, lisans döneminde ancak o dersin eğitimi sırasında gerçekleşebilir. Bunun gerçekleşmesi için de, piyano ve diğer çalgılarda, öğrencilerin belirli bir birikime sahip olmaları gerekmektedir.

Müzik eğitimi anabilim dalları gibi mesleki müzik eğitimi veren kurumlara Anadolu güzel sanatlar lisesi veya diğer lise çıkışlı öğrenciler gelmektedir. Müzik öğretmenliğini meslek olarak seçmek isteyip yetenek sınavına giren ve bir çalgı çalmak zorunda olan bu öğrencilerin, farklı okullardan gelmeleri, farklı metotların kullanımı ve çalgı eğitiminde kazanılması gereken temel teknik davranışların farklılığı, piyano ve ana çalgı derslerini etkilemektedir(Gökbudak, 2002, s.279). Anadolu güzel sanatlar lisesi çıkışlı öğrenciler, 4 yıl ana çalgı ve piyano eğitimi birikimleriyle bu bölümlere gelirken, diğer öğrenciler, ana çalgı ve piyano eğitimine ya sıfırdan başlamakta ya da daha önce almış oldukları eğitimin durumuna göre kaldıkları yerden devam etmektedirler. Bunun sonucu olarak, bu kurumlardan mezun olacak aday öğretmenlerin ana çalgı ve piyano eğitimi düzeyleri farklılık göstermektedir. Bu nedenle, piyano ve ana çalgı eğitimi sürecinde, öğretim yöntem ve teknikleri konusunda öğrencinin bilgilendirilmesi, yine öğrencinin birikimine ve yeterliliğine göre, eğitimcinin vereceği kararlarla belirlenmektedir.

Sonuç olarak, mesleki müzik eğitimi alan öğrenciler, öğretmen oldukları zaman, birikimleri ne olursa olsun çeşitli kurumlarda müzik öğretmeni olarak görev yapacaklardır. Bütün bunlardan yola çıkarak, müzik öğretmeni adaylarının, 3 yıl almış oldukları piyano eğitimi sonucunda, başlangıç piyano öğretiminde edinilen temel teknik ve davranışların (piyanoda doğru oturuş pozisyonu, parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler, çalış teknikleri, parçanın türü, biçimi, temposu, anlatım terimleri, gürlük terimleri, parmak numaraları, parça içerisindeki motif ve cümleler, vb.) öğretilmesi konusunda uyguladıkları yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesi, varsa eksikliklerin tespit edilmesi istenmiştir.

1.3.1. Problem cümlesi

Müzik öğretmeni adaylarının, başlangıç piyano öğretiminde uygulanan yöntem ve teknikleri gerçekleştirme düzeyleri nedir?

1.3.2. Alt problemler

a) Başlangıç piyano öğretim programında uygulanan temel teknik davranışların gerçekleştirilme düzeyinin değerlendirilmesi

b) Başlangıç piyano öğretim programında uygulanan yöntemlerin gerçekleştirilme düzeyinin değerlendirilmesi

1.4. Araştırmanın Amacı

Müzik öğretmeni adaylarının, başlangıç piyano öğretiminde uygulanan temel teknik ve davranışların (piyanoda doğru oturuş pozisyonu, parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler, çalış teknikleri, parçanın türü, biçimi, temposu, anlatım terimleri, gürlük terimleri, parmak numaraları, parça içerisindeki motif ve cümleler, vb.) öğretimi konusunda uyguladıkları yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesi, varsa eksikliklerinin tespit edilmesi projenin amacını oluşturmaktadır.

1.5. Projenin Önemi

Bu çalışma, müzik öğretmeni adaylarının, piyano eğitimi sürecinde kazanmış oldukları temel davranışları, piyano öğretiminde, öğrenciye nasıl ve ne şekilde aktardığının tespit edilmesi, varsa eksikliklerinin giderilmesi, başlangıç piyano eğitim ve öğretim etkinliklerinin daha verimli olması açısından büyük önem taşımaktadır.

1.6. Varsayımlar

1. 2003-2004 eğitim-öğretim yılında, örneklem gurubunu, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.
2. 2003-2004 eğitim-öğretim yılında, çalışma gurubunu, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık sınıfı öğrencileri oluşturmaktadır.
3. Gözlem duygusallıktan uzak, objektif bir şekilde yapılmıştır.
4. Gözlem sırasında aday öğretmenlere hiç bir müdahalede bulunulmamıştır.
5. Veri toplamada ve çözümlemede kullanılan yöntemler, araştırmanın amacına yönelik en uygun yöntemlerdir.
6. Gözlem ve görüşme formu araştırmanın amacına uygun ve gerçeği yansıtır niteliktedir. Aynı zamanda geçerliliği ve güvenilirliği yüksektir.
7. Gözlem, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ve Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında yapılmış ve bu okullar veri toplamak için uygun ortamlardır.
8. Görüşlerine başvuru alan aday öğretmenlerden alınan cevaplar samimi ve gerçeği yansıtır niteliktedir.

1.7. Sınırlılıklar

1. Çalışma alanı, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencileri ile sınırlı olup, 1. 2. 3. sınıflar araştırmaya dahil edilmemişlerdir.
2. Bulgular, gözlem ve görüşme ile elde edilmiş ve bulguların geçerliliği gözlem ve görüşme formunun geçerliliği ile sınırlıdır.
3. Gözlem formu 11 madde ile sınırlıdır.
4. Gözlem iki kere uygulanmıştır.
5. Gözlemede, aday öğretmenlerin uygulamalı alan davranışları değerlendirilmiştir.
6. Görüşme formu 8 madde ile sınırlı olup bir kere uygulanmıştır.
7. Görüşmede, aday müzik öğretmenlerinin bilişsel davranış yeterlilikleri değerlendirilmiştir.
8. Görüşlerine başvuru alan aday müzik öğretmenlerinden alınan cevaplar samimi ve gerçeği yansıtır niteliktedir.

2. METODOLOJİ

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, tarama yöntemi ile yapılmıştır. Okuldaki öğrencilerin mevcut durumlarıyla ilgili veriler gözlem yoluyla, öğrenciler ile ilgili bilgiler görüşme ile elde edilmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, örneklemini 2003-2004 öğretim yılı 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ise, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık sınıfı öğrencileri oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Veriler, beşli dereceleme ölçeği ile hazırlanmış olan performans testi sonucunda elde edilecektir. Gözlem formunda, “mevcut değil” kazanılmamış davranışları, “zayıf” seyrek olarak kazanılmış davranışları, “orta” bazen uygulanan kazanılmış davranışları, “iyi” sıklıkla uygulanan kazanılmış davranışları, “çok iyi” her zaman uygulanan kazanılmış davranışları temsil etmektedir.

Gözlem aracının geçerliliğini sağlamak için, başlangıç piyano eğitiminde kazanılması gerekli olan temel teknik ve davranışlar belirlenmiş, gözlem formu içerisindeki cümleler, bu davranışlara göre hazırlanmıştır. Aynı zamanda, çalışma grubunu oluşturan Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık sınıfı öğrencilerinin de piyano eğitimindeki ünite ve konuların amaçları araştırılmış, buna göre gözlem için parça seçimleri yapılmıştır. Bu şekilde kapsam geçerliliği yüksek bir gözlem ve görüşme formu çıkarılmıştır.

Gözlem ve görüşme formundaki cümlelerin her biri uzman görüşlerine başvurularak değerlendirilmiş, gerekli tetkik ve düzeltmeler yapılmıştır. Bu formların içerdiği her madde, gözlenmek istenen davranışları kapsamakta, açık ve anlaşılır niteliktedir. Gözlem ve görüşme formu, 2003-2004 öğretim yılı 4. sınıf öğrencilerinden, piyano eğitimi dersini 3 yıl başarıyla tamamlamış 14 kişiye uygulanmıştır.

Gözlem iki kere yapılmıştır. Birinci gözlemde, aday öğretmenlerin her biri, bir öğrenci ile eşleştirilerek, ders yapmaları istenmiştir. Gözlem kameraya kaydedilerek, birinci gözlem sonunda aday öğretmenlere izletilmiştir. Bununla birlikte, aday öğretmenlerin her birine gözlem formundaki beklenen davranışlar anlatılmış ve daha sonra ikinci gözlem yapılmıştır. İkinci gözlemde de aday öğretmenlerin, ilk gözlemdeki öğrenci ile ders yapmaları istenmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Müzik öğretmeni adaylarının, başlangıç piyano öğretiminde uyguladıkları yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesi için, gözlem formu ile elde edilen verilerin analizinde Ki Kare, Wallis, Mann, Whitney U ve ağırlıklı ortalama tekniklerinden yararlanılmıştır. Ortaya çıkan ağırlıklı ortalama değerlerini yorumlamak için, standart bir aralık kriteri geliştirilmiştir. Gözlem formu ile elde edilen veriler doğrultusunda her bir davranışın “frekans” ve “yüzdeler”i alınarak, beşli derecelendirmeye bağlı, ölçeğin her maddesinden toplam puanlar üzerinde “ağırlıklı ortalama” ve “standart sapma” değerleri bulunmuştur.

Buna göre; 0 - 1.80 arası “mevcut değil”, 1.81 - 2.60 arası kazanılmış davranışların “zayıf”, 2.61-3.40 arası kazanılmış davranışların “orta”, 3.41 – 4.20 arası kazanılmış davranışların “iyi”, 4.21 – 5.00 arası kazanılmış davranışların “çok iyi” olduğunu göstermektedir.

Orta düzeyde kazanılmış olan davranışlar adaylarda “geçerli öğrenme” düzeyini, iyi derecede kazanılmış olan davranışlar “yeterli öğrenme” düzeyini, çok iyi derecede kazanılmış olan davranışlar ise “tam öğrenme” düzeyini göstermektedir.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, aday müzik öğretmenlerinin, piyano eğitiminde edinilen temel teknik ve davranışların öğretimi konusunda uyguladıkları yöntem ve teknikler, yapılan iki gözlem ve bir görüşme sonucunda değerlendirilmiş, ayrıca gözlem yoluyla elde edilen bulgular, çizelgeler şeklinde sunulmuştur.

3.1. Birinci Gözlem

Birinci gözlemde, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık sınıfı öğrencilerinin ortalama düzeyine uygun olarak bir piyano parçası seçilmiş ve öğrencilere verilerek çalışmaları istenmiştir. Çalışma süresi sonunda, öğrencilerle aday müzik öğretmenlerimiz ders yapmıştır. Bu gözlem sonucunda elde edilen bulgular çizelgeler şeklinde sunulmuştur.

Çizelge 1: *Adayın Piyanoda Pozisyona Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	10	71,4	1,43	0,76
Zayıf	2	14,3		
Orta	2	14,3		
İyi	-	-		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %71,4’ünde bu davranış “mevcut değil”, %14,3’ünde “zayıf”, %14,3’ünde de “orta” şeklinde gözlenmiştir. Oysa, piyano eğitimine yeni başlayan öğrencilere, doğru duruş ve oturuş gibi temel davranışların kazandırılması önemlidir(Ercan, 1999,s.144). Ancak bulgulara göre, bu davranışa “iyi” ve “çok iyi” derecede dikkat eden aday öğretmen gözlenmemiştir. “Piyanoda pozisyona dikkat etme”, aritmetik ortalama sonuçlarına göre, kazanılmamış davranışlar arasındadır.

Çizelge 2: Adayın Parçayı Önce Dinleyip Varsa Problemleri Tespit Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	10	71,5	1,50	0,94
Zayıf	2	14,3		
Orta	1	7,1		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Parçadaki eksikliklerin, hataların ve kazanılmış olan davranışların tespiti için, eğitimcinin parçayı baştan sona yarıda kesmeden dinlemesinin büyük önemi olduğu halde (Fenmen, 1997, s.27), Çizelge 2’de bu davranış, adayların %71,5’inde “mevcut değil”, %14,3’ünde “zayıf”, %7,1’inde “orta” ve sadece %7,1’inde “iyi” olarak gözlenmiştir. Aritmetik ortalamanın 1,50 olması, parçanın önce dinlenip varsa problemlerin tespiti davranışının kazanılmadığını göstermektedir.

Çizelge 3: Adayın Parçanın Tonu, Ton Değişiklikleri, Altere Edilmiş Sesler ve Nota Hatalarına Dikkat Etmesi ve Yapılan Yanlıları Doğru Olarak Uygulatması

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	2,64	0,63
Zayıf	6	42,9		
Orta	7	50,0		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 3’te elde edilen bulgulara göre, bu davranışın uygulanmasında, adayların sadece %7,1’inin “iyi” olduğu ortaya çıkmış, “çok iyi” olan aday gözlenmemiştir. Ancak, parçanın tonu, ton değişiklikleri ve orijinal tona geri dönüşler, dikkat edilmesi gereken unsurlardan biri olduğu halde, bu davranışın uygulanması, adayların %50’sinde “orta”, %42,9’unda “zayıf” şeklinde gözleendiğinden ve aritmetik ortalama “2,64” olduğundan, geçerli düzeyde kazanılmıştır.

Çizelge 4: Adayın Parça İçerisinde Verilen Parmak Numaralarına Dikkat Etmesi, Parmak Numaraları Verilmemiş ise En Uygun Parmak Numaralarını Göstermesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,07	0,62
Zayıf	2	14,3		
Orta	9	64,3		
İyi	3	21,4		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 4'te görüldüğü gibi, adayların %14,3'ünde parmak kullanımına dikkat etme "zayıf", %64,3'ünde "orta" şeklindedir. Doğru parmak numaraları kullanımı, bir sonraki pozisyona geçişte kolaylık sağlayacağı için, eserin tamamı düşünülerek tek-tek incelenmelidir(Gökbudak, 2002, s.165). Eğitiminin parmak numaralarını incelemesi ve çalan öğrenci için uygun olmama durumunda, en uygun parmak numaralarını belirlemesi, adayların sadece %21,4'ünde "iyi" olarak gözlenmiştir. Adayların Parmak numaralarına dikkat etmesi "geçerli" düzeyde kazanılmış davranışlardır.

Çizelge 5: Adayın Parça İçerisindeki Tekrar, Dolap, Senyo ve D.C. Gibi İşaretlere Dikkat Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	9	64,3	1,64	0,93
Zayıf	1	7,1		
Orta	4	28,6		
İyi	-	-		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 5'te ortaya çıkan bulgulara göre, parça içerisindeki tekrar, dolap, senyo ve D.C. gibi işaretlere dikkat etme dağılımı, aday öğretmenlerin %64,3'ünde "mevcut değil", %7,1'inde "zayıf", %28,6'sında "orta" şeklindedir. Bu davranış, adaylarda "çok iyi" ve "iyi" derecelerde kazanılmadığından, "1,64" aritmetik ortalamayla "geçerli öğrenme" düzeyine ulaşamamıştır.

Çizelge 6: *Adayın Parçada Problemlı Olan Çalış Teknikleri Üzerinde (Legato, Staccato, vb.) Çalışmalar Yaptırması ve Öğrencilerin Hissetmelerini Sağlaması*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	2,57	0,65
Zayıf	7	50,0		
Orta	6	42,9		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Başlangıç piyano eğitiminde, öğrencinin legato ve staccato gibi çalış tekniklerini kullanabilmesi ve iki elde farklı çalış tekniklerini uygulayabilmesi, en temel davranışlardandır. Çizelge 6’da, aday öğretmenlerin %50’sinde “zayıf”, %42,9’unda “orta”, %7,1’inde “iyi” olarak gözlemlenen bu davranışın uygulanması, ağırlıklı ortalamaya göre “2,57” olduğundan, “zayıf” davranışlar arasındadır.

Çizelge 7: *Adayın Parçada Anlatım ve Gürlük Terimlerine Dikkat Etmesi ve Uygulatması*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	1	7,1	2,29	0,73
Zayıf	9	64,4		
Orta	3	21,4		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 7’de, parçanın anlatım ve gürlük terimlerine dikkat etme ve uygulatma dağılımı, adayların %7,1’inde “iyi”, %21,4’ünde “orta”, %64,4’ünde “zayıf”, %7,1’inde ise “mevcut değil” şeklindedir. Bulgulara göre, uygulamada öğretmen adaylarının sadece %7,1’inin anlatım ve gürlük terimlerine önem verdiği anlaşılmaktadır. Çalışılan eserin ifade edilmesinde büyük önemi olmasına rağmen, aritmetik ortalama sonucunun 2,29 olması, bu davranışın “zayıf” düzeyde olduğunu göstermektedir.

Çizelge 8: *Adayın Parça İçerisindeki Motifleme ve Cümlelemelere Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	6	42,9	1,57	0,51
Zayıf	8	57,1		
Orta	-	-		
İyi	-	-		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 8’de, motifleme ve cümlelemelere “çok iyi”, “iyi” ve “orta” derecelerde dikkat eden aday gözlenmemiştir. Oysa öğrencinin parça içerisindeki motifleri ve cümleleri belirleyebilmesi ve analiz edebilmesi, müziğin vermek istediği anlamı ortaya çıkartıp, ifade edebilmesinde yardımcı olacaktır. Ancak, bu davranışın öğretimi, %57,1 aday öğretmende “zayıf”, %42,9’unda ise “mevcut değil” şeklindedir ve kazanılmamış davranışlar arasındadır.

Çizelge 9: *Adayın Parçanın Türü, Biçimi ve Temposuna Uygun Çalışmalar Yapmasına Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	1	7,1	2,14	0,66
Zayıf	11	78,7		
Orta	1	7,1		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 9’da elde edilen bulgulara göre, aday öğretmenin öğrenciye parçanın türü, biçimi ve temposuna uygun çalışmalar yaptırmasının dağılımı, adayların %7,1’inde “iyi”, %7,1’inde “orta”, %78,7’sinde “zayıf” ve %7,1’inde de “mevcut değil” şeklindedir. Parçanın türü, biçimi ve temposu, eserin karakterini ortaya çıkarmada önemli bir unsur olmasına rağmen, bulgulara göre, bu davranışın “çok iyi” derecede hiç kazanılmamış olduğu, çoğunluğun ise “zayıf” derecede olduğu gözlenmiştir. Aritmetik ortalamaya göre, adayların bu davranışı uygulaması “zayıf” düzeyde gözlenmiştir.

Çizelge 10: *Adayın Sonariteye (Tını, Renk, Dokunuş) Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	13	92,9	1,07	0,27
Zayıf	1	7,1		
Orta	-	-		
İyi	-	-		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Sonarite, “çalğıdan yüksek nitelikli, doyurucu ses üretmek” (Say, 2002, s.488, madde:2) biçiminde veya “eserin baştan sona anlatımına ve seslerin dinlenmesine bağlı olarak, kişinin içinden gelen müziğe bir yanıtı biçiminde düşünülebilir.”(Şen, 1999, s.106) Çizelge 10’da görüldüğü gibi bu davranış, adayların %92,9’unda “mevcut değil”, %7,1’inde “zayıf” şeklinde gözlenmiştir. Bu davranışın uygulanmasındaki sonuç, aritmetik ortalamaya göre “mevcut değil” olarak ortaya çıkmıştır ve kazanılmamış davranışlar arasındadır.

Çizelge 11: *Adayın Ödev Olarak Verceği Parça İçin Hazırlık Çalışmaları (Dizi, Akor, vb.) Yaptırması*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	10	71,4	1,43	0,76
Zayıf	2	14,3		
Orta	2	14,3		
İyi	-	-		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Öğretmen adaylarının, parça içindeki diziler, arpejler, akorlar, vb. çalışmaların doğru çalış tekniklerini ve parmak kullanımlarını göstermesi, öğrencinin bireysel çalışması sırasında karşılaşılabileceği teknik zorlukları ve olası hataları ortadan kaldırmada kolaylık sağlayacaktır.(Gökbudak, 1997, s.30-41). Çizelge 11’deki bulgulara göre bu davranış, adayların %14,3’ünde “orta” derecede, %14,3’ünde “zayıf” ve %71,4’ünde ise “mevcut değil” olarak gözlenmiştir. “1,43” olan aritmetik ortalama sonucu, bu davranışın kazanılmadığını göstermektedir.

3.2. İkinci Gözlem

Birinci gözlem sonucunda, öğretmen adayları ilk derslerini kamerayla izleyerek kendilerini değerlendirmişlerdir. Değerlendirmeden sonra, adaylara öğretim yöntem ve tekniklerine dayalı gözlem formu içerisindeki beklenen davranışlar anlatılmış ve ikinci gözlem yapılmıştır. Adaylara uygulanan ikinci gözlem sonucunda elde edilen bulgular, aşağıda çizelgeler şeklinde sunulmuştur.

Çizelge 12: Adayın Piyanoda Pozisyona Dikkat Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	1	7,1	3,21	0,97
Zayıf	1	7,1		
Orta	7	50,0		
İyi	4	28,7		
Çok İyi	1	7,1		
Toplam	14	100		

Çizelge 12’de görüldüğü gibi piyanoda pozisyona dikkat etme davranışı, aday öğretmenlerin %7,1’inde “çok iyi”, %28,7’sinde “iyi”, %50’sinde “orta”, %7,1’inde “zayıf” ve %7,1’inde “mevcut değil” şeklinde gözlenmiştir. Öğrencinin çalgısıyla ilişkili doğru duruş ve oturma pozisyonu önemli olduğundan, ikinci gözlem sonucunda, bedensel açıdan yanlış duruşlar %85,8 öğretmen adayı tarafından uyarılmış ve düzeltilmiştir. Aritmetik ortalamadan da görüldüğü gibi, ilk gözlem sonucunda kazanılmamış olan (Bkz. Çizelge:1) bu davranış, ikinci gözlem sonucunda “geçerli” düzeye ulaşmıştır.

Çizelge 13: Adayın Parçayı Önce Dinleyip Varsa Problemleri Tespit Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,14	0,53
Zayıf	1	7,1		
Orta	10	71,5		
İyi	3	21,4		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 13'te ortaya çıkan bulgulara göre, adayların parçayı önceden dinleyip problemleri tespit etmesi, %21,4'ünde "iyi", %71,5'inde "orta", %7,1'inde "zayıf" olarak gözlenmiştir. Ağırlıklı ortalama sonuçlarına göre, ilk gözlemde "1,50" olan bu davranış (Bkz. Çizelge:2), ikinci gözlemde "3,14" (orta) olarak gözlenmiş ve "geçerli" düzeyde kazanılmıştır.

Çizelge 14: Adayın Parçanın Tonu, Ton Değişiklikleri, Altere Edilmiş Sesler ve Nota Hatalarına Dikkat Etmesi ve Yapılan Yanlışları Doğru Olarak Uygulatması

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,43	0,65
Zayıf	1	7,1		
Orta	6	42,9		
İyi	7	50,0		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 14'te, parçanın tonuna, ton değişikliklerine, altere edilmiş seslere ve nota hatalarına dikkat etme dağılımı, adayların %50'sinde "iyi", %42,9'unda "orta" ve %7,1'inde "zayıf" şeklindedir. Bu davranışın uygulanması "çok iyi" derecede gözlenmemesine rağmen, %50 adayda "iyi" olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, ağırlıklı ortalama sonucu belirgin bir artışla "iyi" dereceye çıkmış ve adaylarda "yeterli öğrenme" düzeyine ulaşmıştır.

Çizelge 15: *Adayın Parça İçerisinde Verilen Parmak Numaralarına Dikkat Etmesi, Parmak Numaraları Verilmemiş İse En Uygun Parmak Numaralarını Göstermesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,71	0,47
Zayıf	-	-		
Orta	4	28,6		
İyi	10	71,4		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 15'te elde edilen bulgulara göre, aday öğretmenlerin parmak numaralarına dikkat etmesi ve parmak numaraları verilmemiş ise en uygun parmak numaralarını göstermesi %71,4'ünde "iyi", %28,6'sında "orta" şeklindedir. Çizelgede görüldüğü gibi, "mevcut değil" ve "zayıf" derece öğretme gözlenmemiş, bununla birlikte ilk gözlem sonucunda "geçerli öğrenme" düzeyinde olan adaylar (Bkz. Çizelge:4), ikinci gözlemden "yeterli öğrenme" düzeyine ulaşmıştır.

Çizelge 16: *Adayın Parça İçerisindeki Tekrar, Dolap, Senyo ve D.C. Gibi İşaretlere Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,36	1,22
Zayıf	5	35,7		
Orta	2	14,3		
İyi	4	28,6		
Çok İyi	3	21,4		
Toplam	14	100		

Çizelge 16'da, adayların %21,4'ünün parça içerisindeki tekrar, dolap, senyo ve D.C. gibi işaretlere dikkat etmede "çok iyi", %28,6'sının "iyi", %14,3'ünün "orta" ve %35,7'sinin de "zayıf" olduğu gözlenmiştir. Bulgulara göre adaylar, en yüksek %35,7 ile "zayıf" olarak gözlenmesine rağmen, ilk gözlem sonucunda "mevcut değil" olan bu davranış (Bkz. Çizelge:5), "3,36" ağırlıklı ortalamaya göre, ikinci gözlemden "orta" şeklinde gözlenmiş ve adaylarda "geçerli öğrenme" düzeyine ulaşmıştır.

Çizelge 17: Adayın Parçada Problemlili Olan Çalış Teknikleri Üzerinde (Legato, Staccato, vb.) Çalışmalar Yaptırması ve Öğrencilerin Hissetmelerini Sağlaması

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,43	0,51
Zayıf	-	-		
Orta	8	57,1		
İyi	6	42,9		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 17'deki bulgulara göre bu davranış, adayların %42,9'unda "iyi", %57,1'inde ise "orta" olarak gözlenmiştir. Piyanoda çalış teknikleri (legato, staccato, vb.) öğretiminin, çizelgeye göre "mevcut değil" ve "zayıf" olarak gözlenmemesi ve ağırlıklı ortalama sonucunun 3,43 olması, adayların "yeterli" düzeyde olduğunu ve bu davranışın "iyi" derecede uygulandığını göstermektedir.

Çizelge 18: Adayın Parçada Anlatım ve Gürlük Terimlerine Dikkat Etmesi ve Uygulanması

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,43	0,85
Zayıf	2	14,3		
Orta	5	35,7		
İyi	6	42,9		
Çok İyi	1	7,1		
Toplam	14	100		

Parçanın anlatım ve gürlük terimlerine dikkat etme dağılımı, Çizelge 18'e göre, aday öğretmenlerin %7,1'inde "çok iyi", %42,9'unda "iyi", %35,7'sinde "orta" ve %14,3'ünde "zayıf" şeklinde gözlenmiştir. Elde edilen bulgulardan, adayların %50'sinin bu uygulamada "çok iyi" ve "iyi" olduğu söylenebilir. Ağırlıklı ortalama sonucunun "3,43" olması da adayların "yeterli" düzeye ulaştığını göstermektedir.

Çizelge 19: Adayın Parça İçerisindeki Motifleme ve Cümlelemelere Dikkat Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	2,50	0,85
Zayıf	10	71,5		
Orta	1	7,1		
İyi	3	21,4		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 19’da elde edilen bulgulara göre, adayların parça içerisindeki motifleme ve cümlelemelere dikkat etmesinin dağılımı %21,4’ünde “iyi”, %7,1’inde “orta” ve %71,5’inde “zayıf” şeklinde gözlenmiştir. Ortaya çıkan ağırlıklı ortalama sonuçları (Bkz. Çizelge:8), ilk gözlemden 1,57’den ikinci gözlemden 2,50’ye yükselmesine rağmen, bu davranışın uygulanması ikinci gözlem sonunda “zayıf” olarak sonuçlanmıştır.

Çizelge 20: Adayın Parçanın Türü, Biçimi ve Temposuna Uygun Çalışmalar Yapmasına Dikkat Etmesi

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	-	-	3,71	0,83
Zayıf	1	7,1		
Orta	4	28,6		
İyi	7	50,0		
Çok İyi	2	14,3		
Toplam	14	100		

Parçanın türü, biçimi ve temposuna uygun çalışmalar yapılması, Çizelge 20’de, adayların %14,3’ünde “çok iyi”, %50’sinde “iyi”, %28,6’sında “orta” ve %7,1’inde ise “zayıf” olarak gözlenmiştir. İkinci gözlem sonucunda bu davranışın öğretimi, “3,71” aritmetik ortalamayla “yeterli” düzeye ulaşmıştır ve “iyi” düzeyde öğretimi gerçekleşmiştir.

Çizelge 21: *Adayın Sonariteye (Tını, Renk, Dokunuş) Dikkat Etmesi*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	3	21,4	2,14	0,86
Zayıf	7	50,0		
Orta	3	21,4		
İyi	1	7,1		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 21’de ikinci gözlem sonuçlarına göre, adayların %7,1’inde bu davranış “iyi”, %21,4’ünde “orta”, %50’sinde “zayıf” ve %21,4’ünde ise “mevcut değil” şeklindedir. Öğretmen adaylarının sonariteye (tını, renk, dokunuş) dikkat etme davranışının ağırlıklı ortalama sonucunda “2,14” olması, ikinci gözlem sonucunda “zayıf” derecede uygulanan davranışlardan biri olduğunu göstermektedir.

Çizelge 22: *Adayın Ödev Olarak Vereceği Parça İçin Hazırlık Çalışmaları (Dizi, Akor, vb.) Yaptırması*

Dereceler	f	%	Ortalama	Standart Sapma
Mevcut Değil	4	28,6	2,14	1,10
Zayıf	7	50,0		
Orta	-	-		
İyi	3	21,4		
Çok İyi	-	-		
Toplam	14	100		

Çizelge 22’ye göre, öğretmen adaylarının ödev olarak vereceği parça için hazırlık çalışmaları yaptırılmaları %21,4’ünde “iyi”, %50’sinde “zayıf” ve %28,6’sında ise “mevcut değil” şeklindedir. Ortaya çıkan sonuca göre, ikinci gözlem sonucunda da bu davranışın “zayıf” olduğu görülmektedir.

Çizelge 23: Adayların Çalışma Sürelerinin Dağılımı

	Öğrenci Sayısı	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart Sapma
1. Gözlem	14	16	50	30,21	10,36
2. Gözlem	14	15	50	34,29	9,78

Çizelge 23'te adayların birinci ve ikinci gözlem sonucundaki çalışma sürelerinin dağılımı tespit edilmiştir. Otaya çıkan sonuca göre, birinci gözlem sonucunda öğrencilerin minimum ders süreleri 16 dakika, maksimum ders süreleri ise 50 dakika olarak tespit edilmiştir. Aritmetik ortalamaya göre 30 dakikalık süre içerisinde adaylar birinci gözlemlerini tamamlamışlardır. İkinci gözlemde ise, adayların minimum ders süreleri 15 dakika, maksimum ders süreleri 50 dakikadır. İkinci gözlem sonucundaki ortalama süre ise 34 dakikadır. Minimum ders süreleri ve aritmetik ortalamaya göre, iki gözlem arasında çok fazla ders süresi farkı bulunmadığı, bununla birlikte her iki gözlemde de öğrencilerin ders süresini yeterince değerlendiremediği tespit edilmiştir.

3.3. Görüşme Formunun Değerlendirilmesi

Görüşme formu, gözlem formunda uygulanan piyano öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili bilgilerin, bilişsel olarak değerlendirilmesi için hazırlanmış ve uygulanmıştır.

3.3.1. Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitimi sürecindeki durumları ve piyano eğitimine genel tutumları ile ilgili görüşleri

Görüşmeye katılan öğretmen adaylarının “daha önce piyano dersi verip vermedikleri” sorulmuş ve adayların %42,9’u “piyano dersi verdiklerini”, %57,1’i ise “daha önce hiç piyano dersi vermediklerini” belirtmişlerdir. Piyano dersi vermiş olan adaylardan %14,3’ü sadece kendi yakınlarından bir kişiye, kısa bir süre piyano dersi verdiklerini belirtmiştir.

Öğretmen adaylarının daha önce piyano eğitimiyle ilgili herhangi bir seminer, panel, atölye çalışmaları vb. katılma durumları sorulmuştur. Adayların %28,6’sı, daha önce sadece bir defa dinleyici olarak workshop etkinliğine katıldığını, %71,4’ü ise böyle bir çalışmaya daha önce hiç katılmamış olduğunu belirtmiştir.

Piyano öğretim yöntem ve teknikleri hakkındaki adayların bilgilerinin ne olduğu öğrenilmek istenmiş ve adayların %14,3’ü, öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yeterli bilgi sahibi olduğunu, %42,9’u, bu konuda herhangi bir bilgisinin olmadığını, %21,4’ü, öğretim yöntem ve teknikleri konusunda çok az bilgi sahibi olduğunu ve %21,4’ü ise kendi eğitimi sürecinde nasıl öğrendiyse, öğretimi de o şekilde uyguladığını belirtmiştir.

Görüşme sırasında, öğretmen adaylarının okulda almış olduğu piyano eğitiminin, piyano öğretimine etkisi hakkındaki düşünceleri öğrenilmek istenmiştir. Adayların %7,1’i piyano eğitiminin öğretime “tamamen” etkisinin olduğunu, %21,4’ü “büyük ölçüde”, %21,4’ü “orta” derecede, %43’ü piyano eğitiminin öğretime etkisinin “az” olduğunu ve %7,1’i ise “hiç” etkisinin olmadığını belirtmiştir.

Öğretmen adaylarına, piyano derslerinde bu çalgının öğretimi konusunda gerekli bilgilerin verilip verilmediği sorulmuştur. Bu konuda, aday öğretmenlerin %28,6'sı "evet", %14,3'ü "az", %57,1'i "hayır" cevabını vermiştir.

Görüşmede, adayların piyano eğitimleri sırasında, çalgı öğretiminin nasıl olması gerektiği konusunda eğitimcilerine danışıp danışmadıkları sorusuna, adayların %35,7'si "evet", %64,3'ü de "hayır" cevabını vermiştir.

Gözleme katılan öğretmen adaylarının piyano eğitimi aldıkları hocalarının alan çalgılarının tespiti için sorduğumuz soruya, öğrencilerin %78,6'sı hocasının alan çalgısının "piyano" olduğunu, %21,4'ü ise "viyola" olduğunu belirtmiştir.

3.3.2. Piyano öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgilerin bilişsel olarak değerlendirilmesi

Görüşmeye katılan öğretmen adaylarının, başlangıç piyano eğitiminde uygulanan öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilgileri öğrenilmek istenmiştir. Alınan görüşme sonuçlarına göre, adayların %92,9'unun piyanoda doğru oturuş pozisyonu (tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ve klavye arasında dengelemesi, piyanoya yakınlık-uzaklık mesafesi, ellerin, kolların ve ayakların pozisyonu, vb.) konusunda yeterli bilgisinin olduğu, %7,1'inin ise bu konuda bilgisinin olmadığı ortaya çıkmıştır.

Görüşme formunda ortaya çıkan bulgulara göre, öğretmen adaylarının %42,9'unun, parçayı önce dinleyip problemleri tespit etme konusunda bilgi sahibi oldukları, %57,1'inin ise bu konuda bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının %92,9'u, parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler ve nota hatalarına dikkat etme ve yapılan yanlışları doğru olarak uygulamada konusunda bilgili olduklarını, %7,1'i ise bu konuda bilgisinin olmadığını görüşme sırasında belirtmiştir.

Görüşme sonucunda, parmak numaralarına dikkat etme davranışına, adayların %71,4'ünün önem verdiği, %28,6'sının ise dikkat etmediği ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda parçanın türüne, biçimine, temposuna, gürlük terimlerine, anlatım terimlerine dikkat etme davranışı, öğrencilerin %78,6'sında "olumlu", %21,4'ünde "olumsuz" olarak belirtilmiştir.

Parça içerisindeki çalış tekniklerine aday öğretmenlerin %78,6'sının dikkat ettiği, %21,4'ünün de dikkat etmediği görüşme formunda belirlenmiştir.

Görüşme formunda ortaya çıkan bulgulara göre, adayların %21,4'ünün parça içerisindeki motifleme, cümlelemeye dikkat ettiği, %78,6'sının ise dikkat etmediği ortaya çıkmıştır.

"Sonariteye dikkat etme", adayların %14,3'ünde bildikleri, %85,7'sinde bilmedikleri bir davranış olarak ortaya çıkmıştır. Son olarak, öğrencilerin ödev olarak vereceği parça için hazırlık çalışmaları yaptırılmaları (dizi, akor, vb.), %21,4'ünde olumlu, %78,6'sında olumsuz olarak belirlenmiştir.

3.4. Gözlem ve Görüşme Sonucunda Elde Edilen Bulguların Kaşılaştırılması

Gözlem ve görüşme formu karşılaştırılırken, öğretmen adaylarının görüşme sonucunda elde edilen bilişsel bilgileri ile ikinci gözlem sonucundaki son durumları göz önüne alınmıştır. Elde edilen verilerden ortaya çıkan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Aday öğretmenlerin, görüşme sonucunda %92,9'unun bildikleri "piyanoda pozisyona dikkat etme" davranışı, ikinci gözlem sonucunda "geçerli" düzeyde uygulanan bir davranış olarak belirlenmiştir. "Piyanoda pozisyona dikkat etme" davranışının bilindiği, fakat "orta" derecede uygulandığı ortaya çıkmıştır.

"Adayların parçayı önce dinleyip varsa problemleri tespit etmesi" %42,9 adayda bilinen, gözlem sonucunda ise "orta" derecede uygulanan bir davranış olarak belirlenmiştir.

Görüşme sonucunda, "adayların parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler ve nota hatalarına dikkat etmesi ve yapılan yanlışları doğru olarak uygulatması", %92,9'unda bilinen bir davranış olarak belirtilmiştir. Büyük çoğunluğun bildiği bu davranışın, "yeterli" düzeyde öğretiminin de yapıldığı ortaya çıkmıştır.

"Parmak numaralarına dikkat etme", adayların %71,4'ünün bildiği, uygulamada da öğretiminin "iyi" derecede gerçekleştiği bir davranış olarak ortaya çıkmıştır.

"Öğretmen adaylarının parçanın türüne, biçimine, temposuna, gürlük terimlerine, anlatım terimlerine dikkat etmesi ve uygulatması," %78,6 adayın bildiği bir davranış olarak belirlenmiştir. İkinci gözlem sonucunda da "3,71" ve "3,43" gibi ortalamalarla, bu davranışların "iyi" derecelerde uygulandığı tespit edilmiştir. Ortaya çıkan sonuç, bu davranışları adayların bildiği ve öğretimini de iyi derecede uygulandığı şeklindedir.

"Adayın parça içerisindeki çalış tekniklerine dikkat etmesi," %78,6'sının bildiği, ikinci gözlem sonucunda ise "iyi" derecede uygulanan bir davranış olarak belirlenmiştir.

“Parça içerisindeki motifleme, cümlemeye dikkat etme”, görüşme sonucunda %76,6 adayın bilmediği, uygulamada da “zayıf” olarak gözlenmiş davranışlar arasındadır. Ortaya çıkan sonuca göre adayların bilmediği ve öğretimini de uygulayamadığı davranışlardandır.

Görüşme ve gözlem sonucunda “sonariteye dikkat etme”, %85,7 adayın bilmediği bir davranış olarak belirlenmiş, uygulamada da “zayıf” derecede olduğu ortaya çıkmıştır. Kısaca bilinmeyen ve uygulanmayan bir davranıştır.

“Diğer derse hazırlık çalışmaları yaptırma”, %78,6 öğretmen adayının bilmediği ve uygulamada da “zayıf” derecede olduğu gözlemlenen davranışlardandır.

Bütün bu davranışların uygulamaları ve bilişsel olarak değerlendirilmeleri sonucunda ortaya çıkan genel sonuç şu şekildedir:

İlk gözlem dikkate alındığında bilinen davranışların uygulamada öğretiminin “zayıf” olduğu ya da “hiç” olmadığı, ikinci gözlem dikkate alındığında ise, öğretmen adaylarının bildikleri davranışları “orta” ve “iyi” derecede uyguladıkları, bunun yanında bilmedikleri davranışları da ikinci gözlem sırasında “zayıf” derecede uyguladıkları veya “hiç” uygulayamadıkları söylenebilir. Ancak, bilinen davranışların uygulamada “çok iyi” derecede öğretimi gözlenmemiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç:

Bu çalışmanın sonucunda:

1. Birinci gözlemde, öğretmen adaylarının “çok iyi” ve “iyi” derecelerde kazanılmış davranışları gözlenmemiştir. Bununla birlikte, adayların “parçanın tonuna, ton değişikliklerine, altere edilmiş seslere ve nota hatalarına dikkat etme, parmak numaralarına dikkat etme” davranışlarını uygulamada, “geçerli öğrenme” düzeyinde oldukları tespit edilmiştir.

2. “Adayların parçada problemlili olan çalış teknikleri üzerinde (legato, staccato, vb.) çalışmalar yaptırması ve öğrencilerin hissetmelerini sağlaması, parçada anlatım ve gürlük terimlerine dikkat etmesi ve uygulatması, öğrencinin parçanın türü, biçimi ve temposuna uygun çalışmalar yapmasına dikkat etmesi” davranışlarını, birinci gözlem sonucunda “zayıf” derecede uyguladıkları gözlenmiştir.

3. İkinci gözlem sonucunda kazanılmamış olan davranış tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, birinci gözlemde “zayıf” olan davranışların sayısı da 3’e düşmüştür.

4. “Piyanoda pozisyona dikkat etme”, “parçayı önce dinleyip varsa problemleri tespit etme” ve “parça içerisindeki tekrar, dolap, senyo ve D.C. gibi işaretlere dikkat etme” davranışlarının, ikinci gözlemde sonucunda “geçerli” düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

5. Öğretmen adaylarının, ikinci gözlemde “parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler ve nota hatalarına dikkat etme, yapılan yanlışları doğru olarak uygulatma ve parmak numaralarına dikkat etme” davranışlarını “iyi” derecede uyguladıkları gözlenmiştir.

6. Adayların, “problemlili olan çalış teknikleri üzerinde (legato, staccato, vb.) çalışmalar yaptırması ve öğrencilerin hissetmelerini sağlaması, parçada anlatım ve gürlük terimlerine dikkat etmesi ve uygulatması”, ikinci gözlemde “iyi” olarak kazanılmış davranışlar arasındadır.

7. “Öğretmen adayının parçanın türü, biçimi ve temposuna uygun çalışmalar yapmasına dikkat etmesi,” ikinci gözlemden “iyi” derecede uygulanan davranışlar arasında gözlenmiştir.

8. Görüşme sonuçlarına göre, adayların daha önce piyano eğitimiyle ilgili herhangi bir seminer, atölye çalışmaları vb. katılmadıkları anlaşılmıştır.

9. Adayların %57,1’i, piyano derslerinde bu çalgının öğretimi konusunda kendilerine gerekli bilgilerin verilmediğini belirtmiş, bu konuda adayların eğitimcilerine danışıp danışmadıkları sorusuna ise %64,3’ü “hayır” cevabını vermiştir.

10. Adayların piyano öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilgileri, %64,3’ünün “az” olduğu, %21,4’ünün de nasıl öğrendiyse o şekilde öğretimi uyguladığı şeklinde ortaya çıkmıştır.

11. Görüşmede, öğretmen adaylarının okulda almış olduğu piyano eğitiminin, piyano öğretimine etkisinin “az” olduğu ve “hiç” olmadığı görüşleri ortaya çıkmıştır.

12. Birinci ve ikinci gözlem arasındaki değerlendirmeye göre, adayların bildikleri davranışları uygulayabilmeleri için, piyano öğretim yöntem ve teknikleri konusunda bilgilendirilmelerinin önemli olduğu anlaşılmıştır. Çizelgede görüldüğü gibi, beklenen davranışların uygulanmasında “1,94” olan ilk gözlemin aritmetik ortalaması, ikinci gözlem sonucunda “3,10” ortalamaya yükselmiştir. Bu sonuç, uygulamada adayların artan başarılarını göstermektedir.

Çizelge 24: Birinci ve İkinci Gözlemin Genel Değerlendirmesi

	1. Gözlem	2. Gözlem
<i>Öğrenci Sayısı</i>	14	14
<i>Ortalama</i>	1,94	3,10
<i>Standart Sapma</i>	0,67	0,80

13. Görüşme ve gözlemler sonucunda, ikinci gözlem dikkate alındığında, öğretmen adaylarının bildikleri davranışları “orta” ve “iyi” derecede uyguladığı, bunun yanında bilmedikleri davranışları da gözlem sırasında “zayıf” derecede uyguladığı veya “hiç” uygulayamadığı belirlenmiştir. Ancak, birinci gözlem sonucu dikkate alındığında, adayların bildikleri davranışları uygulama düzeyleri “mevcut değil” ve “zayıf” şeklinde gerçekleştiği görülmektedir.

4.2. Öneriler:

1. Öncelikle, “piyano ve diğer alan çalgılarının formasyon eğitimi, lisansüstü programlarda verilmekte olduğundan,”(Gökbudak, 2002, s.283) çalgıların formasyon eğitimine ilişkin genel bilgi, lisans döneminde ancak o dersin eğitimi sırasında gerçekleşebilmektedir. Çalgı eğitiminde, çalgı formasyonu eğitimine ilişkin bilgiler lisans dönemindeki öğrencilere de verilmeli ve uygulamalar yaptırılmalıdır.

2. Başlangıç piyano eğitiminde eser çalışılırken, parçanın armonik yapısının, türünün, biçiminin, temposunun, gürlük terimlerinin, tekrar, dolap, senyo, D.C. gibi işaretlerinin incelenmesine ve hazırlık çalışmalarının (dizi, akor, vb.) yaptırılmasına uygulamada özen gösterilmesi, öğrencinin kavramasını kolaylaştıracaktır.

3. Her iki gözlem ve görüşme sonucunda “zayıf” olan, motif ve cümle bilgileri ve sonarite (tını, renk, dokunuş) farklılıklarının teorik ve uygulamalı öğretiminin sağlanması, öğrencinin müzikal davranışlarının gelişmesinde önemli olacaktır.

4. Müzik eğitiminde, konferans, panel, seminer, workshop, açıklamalı dinleti, konser ve genel anlamda festival gibi etkinliklerin, genel müzik eğitimi alanı içerisindeki eğitici, öğretici önemi öğrencilere anlatılmalı ve katılımı sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

ÇİMEN,G. (1994), Piyano Eğitiminde Bireysel Çalışma Süreci, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, Ankara, s.138-142

ÇİMEN,G. (2001), Piyanoda Deşifre Öğretimine Yaklaşımlar, *Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 14, No: 2, Ankara, s.445-451

ÇİLDEN,Ş. (2003), Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya, s.297-302

ERCAN,N. (1990), Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi, *Orkestra Dergisi*, Sayı 203, İstanbul, s.31-37

ERCAN,N. (1997), Bireysel Çalgı Eğitiminde Öğretmen-Öğrenci İlişkileri, Etkili Bir Öğretmende Bulunması Gereken Nitelikler, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 2, Ankara, s.109-113

ERCAN,N. (1999), Bireysel Piyanoda Eğitiminde İlk Derslerin Önemi ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 2, Ankara, s.143-145

ERCAN,N.,ERTEM.Ş. (1999), Bireysel Piyanoda Eğitiminde Müzikalitenin Yeri ve Önemi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 19, Sayı 3, Ankara, s.61-65

ERCAN,N.,EKİNCİ,H. (2000), Piyanoda Eğitimine Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Başlayan Öğrencilerin I. Yıl Piyanoda Öğretim Etkinliklerinin Değerlendirilmesi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 20, Sayı 1, Ankara, s.29-37

ERCAN,N. (2003), Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Kazandırılması Açısından Genel Yaklaşımlar, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya, s.212-214

ESKİOĞLU,I. (1999), Neyi, Neden, Nasıl Öğretmeli, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sanat Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu*, Çanakkale, s.365-372

FENMEN,M. (1997), *Müzikçinin Kitabı*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

GÖĞÜŞ,G. (1999), Müzik Öğretmenleri Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yaklaşımları, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sanat Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu*, Çanakkale, s.391-396

GÖKBUDAK,Z.S. (1997), Piyano Eğitiminde Temel Teknik ve Egzersizler Üzerine Bir Çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Konya

GÖKBUDAK,Z.S. (2002), “Piyano Pedagojisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Ders Notları, Konya

GÖKBUDAK,Z.S. (2002), Piyano Eğitiminde Yeni Bir Parça Öğrenirken İzlenecek Yöntemler, *Türkiye’de Müzik Sempozyumu*, Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları, Ankara, s.163-168

GÖKBUDAK,Z.S. (2002), Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalına Piyano Çalarak Giren Öğrencilerin Piyano Derslerindeki Durumları, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, Konya, s.277-284

GÖKBUDAK,Z.S. (2003), Piyano Eğitiminde Etkin Öğretim İçin Öğrencilerin Öğrenme Durumlarının Rolü, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya, s.193-197

- KARASAR,N. (2002), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınevi, Ankara, s.156-165
- KAPLAN,H. (1998), Piyano Öğretiminin Başlangıcında Uygun Teknik ve İfadenin Kullanılması, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İzmir
- KIVRAK,N.İ. (2003), Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya, s.209-211
- M.E.B. Talim Terbiye Kurulu, (1998), *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Piyano Dersi Öğretim Programı*, Ankara
- ÖZEN,N. (1995), Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitiminin Önemi, *Mavi Nota Dergisi*, Sayı 18, Ankara, s.32
- PAMİR,L. (1984), *Çağdaş Piyano Eğitimi*, Türkiye Turing ve Otomobiller Kurumu Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları, No: 2, İstanbul
- SARAÇ,A.G. (1997), Müzik Eğitimi Bölümlerinde Çalgı Öğretim Programlarının Yeri ve Önemi, *Mavi Nota Dergisi*, Sayı: 23, Ankara, s.24-25
- SAY,A. (2001), *Müziğin Kitabı*, Müzik ansiklopedisi Yayınları, Ankara
- SAY,A. (2002), *Müzik Sözlüğü*, Müzik ansiklopedisi Yayınları, Ankara
- ŞEN,S.B. (1999), *Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli*, Pan Yayıncılık, İstanbul
- T.C. Anayasası, (1982), *Milli Eğitim Temel Kanunları*, Madde: 43
- T.C. Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı, (1998), *Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programı*, Ankara

TUFAN,E. (1995), Genel Müzik Eğitimi Alanında Gerçekleştirilecek Konferans, Panel, Seminer ve Benzeri Etkinliklerin Müzik Öğretmenliği Eğitimine Olan Katkıları, *Mavi Nota Dergisi*, Sayı 18, Ankara

TUFAN,S. (1997), Piyano Eğitiminin 1. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performans'ın Ölçme ve Değerlendirilmesi, *Müzik Eğitimi Sempozyumu-97*, Bolu

UÇAN,A. (1997), *Müzik Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Genişletilmiş İkinci Basım, Ankara

USLU,M. (1997),Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri'nin Önemi, *Mavi Nota Dergisi*, Sayı: 25, Ankara, s.30-32

EKLER

EK 1. Aday Öğretmenlere Uygulanan Gözlem Formu

EK 2. Aday Öğretmenlere Uygulanan Görüşme Formu

EK 3. Gözlem İzni İçin Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ne Dilekçe

EK 4. Gözlem İçin Seçilen Piyano Parçaları

EK 5. Hazırlık Sınıfı "Temel Sanat Eğitimi" Piyano Dersi Programı

EK 6. Özgeçmiş

EK 1. Aday Öğretmenlere Uygulanan Gözlem Formu

GÖZLEM FORMU

Aday Öğretmenin Adı .....
Soyadı .....
Tarih .....
Süre .....

KRİTERLER	Mevcut Değil	Zayıf	Orta	İyi	Çok İyi	GÖRÜŞLER
1. Piyanoda Pozisyona Dikkat Etmesi						
2. Parçayı Önce Dinleyip Varsa Problemleri Tespit Etmesi						
3. Parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler ve nota hatalarına dikkat etmesi ve yapılan yanlışları doğru olarak uygulatması						
4. Parça içerisinde verilen parmak numaralarına dikkat etmesi, parmak numaraları verilmemiş ise en uygun parmak numaralarını göstermesi						
5. Parça içerisindeki tekrar, dolap, senyo ve D.C. gibi işaretlere dikkat etmesi						
6. Parçada problemlili olan çalış teknikleri üzerinde (legato, staccato, vb.) çalışmalar yaptırması ve öğrencilerin hissetmelerini sağlaması						
7. Parçadaki anlatım ve gürlük terimlerine dikkat etmesi ve uygulatması						
8. Parça içerisindeki motifleme ve cümlelemelere dikkat etmesi						
9. Parçanın türü, biçimi ve temposuna uygun çalışmalar yapmasına dikkat etmesi						
10. Sonariteye (tını, renk, dokunuş farklılıkları) dikkat etmesi						
11. Ödev olarak vereceği parça için hazırlık çalışmaları yaptırıyor mu? (dizi, akor, vb.)						

Araştırmacı: Ezgi YILMAZLAR

EK 2. Aday Öğretmenlere Uygulanan Görüşme Formu

Görüşmede Öğretmen Adaylarına Yöneltilen Sorular

1. Daha önce piyano dersi verdiniz mi?
2. Piyano eğitimiyle ilgili herhangi bir seminer, atölye çalışmaları vb. katıldınız mı?
3. Piyano öğretim yöntem ve teknikleri hakkında bilginiz var mı?
4. Almış olduğunuz piyano eğitiminin, sizce piyano öğretimine etkisi ne orandadır?
5. Piyano derslerinizde, bu çalgının öğretimi konusunda gerekli bilgiler verildi mi?
6. Piyano eğitiminiz sırasında, çalgı öğretiminin nasıl olması gerektiği konusunda, piyano eğitimcilerine danıştınız mı?
7. Hocanızın alan çalgısı piyano mu?
8. Piyano eğitimi alan ve başlangıç aşamasında bulunan bir öğrenci ile yapılan derslerde nelere dikkat ettiğinizi anlatabilir misiniz?

Beklenen Davranışlar:

- ( ) Piyanoda doğru oturuş pozisyonu (Tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ve klavye arasında dengelemesi, piyanoya yakınlık-uzaklık mesafesi, ellerin, kolların ve ayakların pozisyonu)
- ( ) Parçayı önce dinleyip varsa problemleri tespit etmesi
- ( ) Parçanın tonu, ton değişiklikleri, altere edilmiş sesler ve nota hatalarına dikkat etmesi, yapılan yanlışları doğru olarak uygulatması
- ( ) Parmak numaralarına dikkat etmesi
- ( ) Parçanın türüne, biçimine, temposuna, gürlük terimlerine, anlatım terimlerine dikkat etmesi ve uygulatması
- ( ) Parça içerisindeki çalış tekniklerine dikkat etmesi
- ( ) Parça içerisindeki motifleme, cümlelemeye dikkat etmesi
- ( ) Sonariteye dikkat etmesi
- ( ) Diğer derse hazırlık çalışmaları yaptırması

EK 3. Gözlem İzni İçin Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ne Dilekçe

KONYA ÇİMENTO ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜDÜRLÜĞÜNE

KONYA

Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim.

01.03.2004 / 30.04.2004 tarihleri arasında, "Müzik Öğretmenleri Adaylarının Başlangıç Piyano Öğretiminde Uyguladıkları Yöntem ve Teknikler" adlı yüksek lisans tezimi hazırlamak için, 2003-2004 öğretim yılı içerisinde okulunuzda staj yapmakta olan Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencileri ile, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü lise hazırlık sınıfı öğrencileri üzerinde gözlem yapmak istiyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

12.11.2003

Ezgi YILMAZLAR

EK 4. Gözlem İçin Seilen Piyano Paraları

Jolly Shepherds

English Country Dance

Allegretto

The first system of the musical score is written for piano in treble and bass clefs. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The tempo is marked 'Allegretto' and the dynamic is 'mf'. The treble staff features a triplet of eighth notes in the first measure, followed by eighth and quarter notes. The bass staff provides a simple accompaniment with quarter notes. A large red watermark 'X' is visible in the background.

The second system of the musical score continues the piece. The treble staff begins with a dynamic marking of 'f'. The bass staff includes fingering numbers: 1/5, 1/4, and 1/2. The musical notation continues with similar rhythmic patterns as the first system. A large red watermark 'X' is visible in the background.

Stargazing

Swedish Folk Song

Andante

The musical score is written for piano in 4/4 time, marked "Andante". It consists of three systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. The first system (measures 1-4) begins with a treble staff marked *p* and a bass staff with a whole rest in the first measure. The second system (measures 5-8) starts with a treble staff marked *mf* and a bass staff with a whole rest in the first measure. The third system (measures 9-12) begins with a treble staff marked *mf* and a bass staff with a whole rest in the first measure. A *rit.* (ritardando) marking is placed above the treble staff in the second measure of the third system. The piece concludes with a double bar line and repeat dots in the final measure of the third system.

EK 5. Hazrlık Sınıfı “Temel Sanat Eğitimi” Piyano Dersi Programı

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜZİK BÖLÜMÜ
HAZIRLIK SINIFI TEMEL SANAT EĞİTİMİ
DERSİ PROGRAMI

ACIKLAMA:

And.Güz.San.Liselerinin Müzik Bölümü Hazırlık Sınıfında:
Alan Dersi

Davranışlar

1. 2. 3. 4. 5.

1. Nota sürelerini, elle ya da kalemle vurma
2. El ya da ayağını ölçü sayısına uygun vurma
3. Ölçü vuruşlarını yaparken, notaların isimlerini süreleriyle söyleme (bona)

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

TEMEL SANAT EĞİTİMİ (PİYANO) DERSİ

ÖZEL AMAÇLAR

1. Piyano çalmada temel davranışlar bilgisi.
2. Piyano çalarken temel davranışları gösterebilme.
3. Sağ el parmaklarını tuşlar üzerine yerleştirebilme.
4. Sol el parmaklarını tuşlar üzerine yerleştirebilme.
5. Legato tekniği bilgisi.
6. Legato tekniğini uygulayabilme.
7. Orta do konumunda bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.
8. Orta do konumunda dörtlük sürelerle bağlı çalabilme.
9. Ölçü bilgisi.
10. Motif ve cümle bilgisi.
11. Uzatma bağı bilgisi.
12. Uzatma bağını uygulayabilme.
13. Sağ elin 5. parmağını orta do konumundan bir oktav yukarı yerleştirebilme.
14. Sol elin 5. parmağını orta do konumundan bir oktav aşağı yerleştirebilme.
15. II. konumda legato tekniğini doğru ve temiz uygulamaya özen gösterebilme.
16. Sağ elde parmak değişimi ile her iki konumu birlikte kullanabilme.
17. Sol elde parmak değişimi ile her iki konumu birlikte kullanabilme.
18. Parmak numarası okuma alışkanlığını kazanabilme.
19. Tuşeyi iki oktav kullanabilme.
20. Her iki elin aynı anda tüm parmaklarını koordineli bir şekilde kullanmaya özen gösterebilme.
21. Nüans terimleri bilgisi.
22. Nüans terimlerini uygulayabilme.
23. Staccato (stakkato) tekniği bilgisi.
24. Staccato tekniğini uygulayabilme.
25. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.

26. Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanış farklılıklarını çalarak gösterebilme.

27. Legato ve staccato çalmaya ilişkin el hareketleri arasındaki farkı kavrayabilme.

ÜNİTELERİN DAĞILIMI

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ORAN (%)
I. Piyano Çalmada Temel Davranışlar	2	10	5
II. Piyanoda El Konumları-I	2	10	5
III. Piyano Çalmada Temel Teknikler - I	4	17	25
IV. Piyanoda İfade Terimleri	4	8	5
V. Piyanoda El Konumları-II	10	32	30
VI. Piyano Çalmada Temel Teknikler-II	5	15	30
TOPLAM	27	92	100

I. ÜNİTE

PİYANO ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

1. KONU: PİYANODA OTURUŞ VE DURUŞ KURALLARI

1. Amaç: Piyano çalmada temel davranışlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Sandalyenin ucuna kollar aşağıda ve vücut dik olarak oturulacağını yazma-söyleme.

2. Omuzların serbest ve kolların dirsekten "L" şeklinde büküleceğini söyleme-yazma.

3. Kolların klavyeye dik ve yere paralel olarak yerleştirileceğini söyleme-yazma.

4. Ellerin klavyeye avuç içi yuvarlak olacak şekilde yerleştirileceğini söyleme-yazma.

5. Parmak uçlarının klavyeye dik basması gerektiğini söyleme-yazma.

2. Amaç: Piyano çalarken temel davranışları gösterebilme.

Davranışlar:

1. Sandalyenin ucuna kollar aşağıda ve vücut dik olarak oturma.

2. Omuzları serbest bırakıp kolları dirsekten "L" şeklinde bükme.

3. Kolları yere paralel olarak klavyeye dik yerleştirme.

4. Elleri klavyeye avuç içi yuvarlak olacak şekilde yerleştirme.

5. Parmak uçlarını klavyeye dik basma.

Terimler: Klavye.

II. ÜNİTE

PİYANODA EL KONUMLARI - I

I. KONU: ORTA DO KONUMU

1. Amaç: Sağ el parmaklarını tuşlar üzerine yerleştirebilme.

Davranışlar:

1. 1 numaralı parmak adı ile ifade edilen baş parmağı tuşlara paralel olacak şekilde orta do tuşuna koyma.

2. 2 numaralı parmak adı ile ifade edilen işaret parmağını bir yarım daire oluşturacak şekilde re tuşuna dik olarak koyma.

3. 3 numaralı parmak adı ile ifade edilen orta parmağı bir yarım daire oluşturacak şekilde mi tuşuna dik olarak koyma.

4. 4 numaralı parmak adı ile ifade edilen yüzük parmağını bir yarım daire oluşturacak şekilde fa tuşuna dik olarak koyma.

5. 5 numaralı parmak adı ile ifade edilen serçe parmağı sol tuşuna dik olarak koyma.

2. Amaç: Sol el parmaklarını tuşlar üzerine yerleştirebilme.

Davranışlar:

1. 1 numaralı parmak adı ile ifade edilen baş parmağı tuşlara paralel olacak şekilde orta do tuşuna koyma.

2. 2 numaralı parmak adı ile ifade edilen işaret parmağını bir yarım daire oluşturacak şekilde si tuşuna koyma.

3. 3 numaralı parmak adı ile ifade edilen orta parmağı bir yarım daire oluşturacak şekilde la tuşuna koyma.

4. 4 numaralı parmak adı ile ifade edilen yüzük parmağını bir yarım daire oluşturacak şekilde sol tuşuna koyma.

5. 5 numaralı parmak adı ile ifade edilen serçe parmağı fa tuşuna dik olarak koyma.

Terimler: Orta do

III. ÜNİTE

PİYANO ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER - I

I. KONU: BAĞLI (LEGATO) ÇALMA TEKNİĞİ

1. Amaç: Legato tekniği bilgisi.

Davranışlar:

1. Legato tekniğinin iki nota arasında boşluk bırakmadan çalma tekniği olduğunu yazma- söyleme.

2. Legato tekniğinin temel çalma tekniklerinden biri olduğunu söyleme-yazma.

3. Bu tekniği uygularken bir parmak bastığında diğerinin kalkması gerektiğini yazma-söyleme.

4. Legato tekniğini uygularken vücut ve kol ağırlığının tuşeye aktarılması gerektiğini söyleme-yazma.

2. Amaç: Legato tekniğini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. 9 nota içerisinde bağlı çalma.

2. İki nota arasında boşluk bırakmadan çalma.

3. Bir parmağı basarken diğerini kaldırarak çalma.

4. Vücut ve kol ağırlığını tuşeye aktararak çalma.

Davranışlar:

1. Bağlı notaları çalarken sağ el parmaklarını doğru kullanma.
2. Bağlı notaları çalarken sol el parmaklarını doğru kullanma.
3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama.
4. Bağlı notaları çalarken sesleri temiz bir şekilde çıkarma.
5. Bağlı notaları akıcı bir şekilde çalma.
4. **Amaç :** Orta do konumunda dörtlük sürelerle bağlı çalabilme.

Davranışlar:

1. Sağ elin 1. parmağını orta do tuşuna koyma.
2. Sıra ile gelen sesleri çıkıcı olarak doğru parmaklar ile basma.
3. Sol elin 1. parmağı orta do tuşuna koyma.
4. Sıra ile gelen sesleri inici olarak doğru parmaklar ile basma.

Terimler: Legato

IV. ÜNİTE

PİYANODA İFADE TERİMLERİ

1. KONU: ÖLÇÜ

1. Amaç: Ölçü bilgisi.

Davranışlar:

1. İki ölçü çizgisi arasında kalan bölüme ölçü çizgisi dendiğini söyleme-yazma.
2. Dizeğin başında yer alan rakamların ölçü sayısı olduğunu söyleme-yazma.

II. KONU: MOTİF ve CÜMLE

1. Amaç: Motif ve cümle bilgisi.

Davranışlar:

1. Motifin en küçük ezgi parçası olduğunu yazma- söyleme.
2. En az iki motifin bir araya gelerek oluşturduğu melodiye cümle dendiğini yazma -söyleme.

III.KONU: UZATMA BAĞI

1. Amaç: Uzatma bağı bilgisi.

Davranışlar:

1. Uzatma bağının iki notayı bağlayarak tek bir notaymış gibi okuma ve çalmaya yaradığını söyleme-yazma.
2. Uzatma bağının iki nota arasına konulan yarım ay şeklindeki bir çizgi ile gösterildiğini Söyleme-yazma.

2. Amaç: Uzatma bağını uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Uzatma bağı ile yazılmış notaları tek bir notaymış gibi çalma.
2. Uzatma bağı ile yazılmış notaları süreyi kısa kesmeden çalma.

Terimler: Ölçü, motif, uzatma bağı

PIYANODA EL KONUMLARI- II

I.KONU: PİYANODA II. KONUM

1. **Amaç:** Sağ elin 5. parmağını orta do konumundan bir oktav yukarı yerleştirebilme.

Davranışlar:

1. Orta do konumunda sol tuşuna basmak için kullanılan 5. parmağı orta do'dan bir oktav yukarıdaki do tuşuna koyma.

2. Sağ elin 4. parmağını si tuşuna koyma.

3. Sağ elin 3. parmağını la tuşuna koyma.

4. Sağ elin 2. parmağını sol tuşuna koyma.

5. Sağ elin 1. parmağını fa tuşuna koyma.

2. **Amaç:** Sol elin 5. parmağını orta do konumundan bir oktav aşağı yerleştirebilme.

Davranışlar:

1. Orta do konumunda fa tuşuna basmak için kullanılan 5. parmağı orta do'dan bir oktav aşağıdaki do tuşuna koyma.

2. Sol elin 4. parmağı re tuşuna koyma.

3. Sol elin 3. parmağı mi tuşuna koyma.

4. Sol elin 2. parmağı fa tuşuna koyma.

5. Sol elin 1. parmağı sol tuşuna koyma.

3. **Amaç:** II. konumda legato tekniğini doğru ve temiz uygulamaya özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. II. konumda legato tekniğini uygularken sağ el parmaklarını doğru kullanarak çalma.

2. II. konumda legato tekniğini uygularken sol el parmaklarını doğru kullanarak çalma.

3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama.

4. Bağlı notaları çalarken sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

5. Bağlı notaları akıcı bir şekilde çalma.

II. KONU: PARMAK DEĞİŞİMİ

1. **Amaç:** Sağ elde parmak değişimi ile her iki konumu birlikte kullanabilme.

Davranışlar:

1. Çıkıcı dizilerde 3 veya 4. parmaktan sonra 1. parmağı basma.

2. İnci dizilerde 1. parmaktan sonra 3. veya 4. parmağı basma.

2. **Amaç:** Sol elde parmak değişimi ile her iki konumu birlikte kullanabilme.

Davranışlar:

1. Çıkıcı dizilerde 1. parmaktan sonra 3 veya 4. parmağı basma.

2. İnci dizilerde 3. veya 4. parmaktan sonra 1. parmağı basma.

III. KONU: PARMAK NUMARASI OKUMA ALIŞKANLIĞI

Davranışlar:

1. Parçalardaki parmak numaralarına dikkat etme.
2. Notaların yanında belirtilen parmak numaralarını kullanma.
3. Doğru parmakları kullanarak estetik görünüme katkıda bulunma.

IV. KONU: İKİ OKTAV İÇERİSİNDE TERS VE KOŞUT HAREKETLİ

DİZİLER

1. **Amaç:** Tuşeyi iki oktav kullanabilme.

Davranışlar:

1. Tuşede doğru parmak numaraları ile iki oktav çalma.
2. Tuşeyi iki oktav kullandırıcı etütler çalma.

2. **Amaç:** Her iki elin bütün parmaklarını aynı anda koordineli bir şekilde kullanmaya özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. Her iki elin bütün parmaklarını aynı anda koordineli bir şekilde kullandırıcı etütler çalma.
2. Bu etütleri çalarken doğru sağ ve sol el parmaklarını kullanma.

V. KONU: GÜRLÜK BASAMAKLARI

1. **Amaç:** Nüans terimleri bilgisi.

Davranışlar:

1. (p) sembolü ile gösterilen piyano teriminin konulduğu yerlerde hafif çalınacağını söyleme-yazma.
2. (mf) sembolü ile gösterilen mezzoforte teriminin konulduğu yerlerde orta kuvvette çalınacağını söyleme-yazma.
3. (f) sembolü ile gösterilen forte teriminin konulduğu yerlerde kuvvetli çalınacağını söyleme-yazma.

2. **Amaç:** Nüans terimlerini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. (p) sembolü görülen yerlerde hafif çalma
2. (mf) sembolü görülen yerlerde orta kuvvette çalma.
3. (f) sembolü görülen yerlerde kuvvetli çalma.

Terimler: II. konum, tuşe, piano, mezzoforte, forte.

VI. ÜNİTE

PİYANO ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER- II

I. KONU: KISA VE KESİK (STACCATO) ÇALMA TEKNİĞİ

1. **Amaç:** Staccato tekniği bilgisi.

Davranışlar:

1. Staccato tekniğinin legato tekniğinin aksine notaları birbirine bağlamadan çalma tekniği olduğunu söyleme-yazma.

2. Staccato tekniğinde notaların kısa ve kesik çalınacağını söyleme-yazma.

3. Bu tekniği uygularken esnek bir bilek hareketi yapılacağını söyleme-yazma.

2. Amaç: Staccato tekniğini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Staccato tekniğini uygularken notaları kısa ve kesik çalma.
2. Staccato tekniğini uygularken notaları birbirine bağlamadan çalma.
3. Staccato tekniğini uygularken esnek bir bilek hareketi ile çalma.

II. KONU: İKİ OKTAV İÇERİSİNDE STACCATO TEKNİĞİNİ GELİŞTİRİCİ ÇALIŞMALAR

1. Amaç: İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters ve koşut hareketli dizileri çalabilme.

Davranışlar:

1. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile ters hareketli diziler çalma.
2. İki oktav içerisinde staccato tekniği ile koşut hareketli diziler çalma.

III. KONU: LEGATO VE STACCATO TEKNİKLERİNİN BİRLİKTE KULLANIMI

1. Amaç: Her iki elde iki ayrı tekniğin kullanım farklılıklarını çalarak gösterebilme.

Davranışlar:

1. Sağ elde legato tekniğine ilişkin bir örnek motif çalma.
2. Sol elde staccato tekniğine ilişkin bir eşlik modeli çalma.
3. Sağ elde legato çalarken sol elde staccato ile eşlik etme.
4. Bu iki tekniğin birlikte kullanıldığı düzeye uygun etütler çalma.

3. Amaç: Legato ve staccato çalmaya ilişkin el hareketleri arasındaki farkı kavrayabilme.

Davranışlar:

1. Piyanoda legato tekniğinin yapılış şeklini söyleme-yazma.
2. Piyanoda staccato tekniğinin yapılış şeklini söyleme-yazma.
3. Piyanoda legato ve staccato çalmaya ilişkin el hareketleri arasındaki farkı söyleme-yazma.

Terimler: Staccato

ÖRNEK İŞLENİŞ

I. HAZIRLIK

Okulun Adı	:	Anadolu Güzel sanatlar Lisesi
Dersin Adı	:	Piyano
Sınıfı	:	Hazırlık
Ünitenin Adı	:	Piyano çalmada temel teknikler
Konunun Adı	:	Piyanoda bağlı (Legato) çalma tekniği
Süresi	:	40'
Öğr. yön.ve tek. gösteri:	:	Uygulama, anlatım , soru- cevap-
Kaynaklar:	:	
Araç ve gereçler	:	Piyano başlangıç metodu , piyano .

şandalye

Amaç alanı : Bilişsel, devinişsel, duyuşsal

1. Amaç: Legato tekniği bilgisi.

Davranışlar:

1. Legato tekniğinin iki nota arasında boşluk bırakmadan çalma tekniği olduğunu söyleme-yazma.

2. Legato tekniğinin temel çalma tekniklerinden biri olduğunu söyleme-yazma.

3. Bu tekniği uygularken bir parmak bastığında diğerinin kalkması gerektiğini söyleme-yazma.

4. Legato tekniğini uygularken vücut ve kol ağırlığının tuşeye aktarılması gerektiğini söyleme-yazma.

2. Amaç: Legato tekniğini uygulayabilme.

Davranışlar:

1. 9 nota içerisinde bağlı çalma.

2. İki nota arasında boşluk bırakmadan çalma.

3. Bir parmağı basarken diğerini kaldırarak çalma.

4. Vücut ve kol ağırlığını tuşeye aktararak çalma.

3. Amaç: Orta do konumundaki bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.

Davranışlar:

1. Bağlı notaları çalarken sağ el parmaklarını doğru kullanma.

2. Bağlı notaları çalarken sol el parmaklarını doğru kullanma.

3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama.

4. Bağlı notaları çalarken sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

5. Bağlı notaları akıcı bir şekilde çalma.

4. Amaç : Orta do konumunda dörtlük sürelerle bağlı çalabilme.

Davranışlar:

1. Sağ elde 1. parmağı orta do tuşuna koyma.

2. Sıra ile gelen sesleri çıkıcı olarak doğru parmaklar ile basma.

3. Sol elde 1. parmağı orta do tuşuna koyma.

4. Sıra ile gelen sesleri inici olarak doğru parmaklar ile basma.

II. EĞİTİM DURUMLARI

1. Öğretmenin legato tekniğinin iki nota arasında boşluk bırakmadan çalma tekniği olduğunu söylemesi.

2. Öğretmenin legato tekniğinin temel çalma tekniklerinden biri olduğunu söylemesi.

3. Öğretmenin legato tekniğini uygularken vücut ve kol ağırlığının tuşeye aktarılması gerektiğini söylemesi.

4. Bir parmağı basarken diğerinin kalkması gerektiğinin öğretmen tarafından söylenmesi, gösterilmesi.

5. Bağlı notaları çalarken sağ ve sol el parmaklarının doğru kullanılacağının anlatılması.

6. Bağlı notaları çalarken sürenin aksamaması gerektiğinin anlatılması.
7. Bağlı notaları çalarken seslerin temiz olması gerektiğinin anlatılması.
8. Çıkıcı ve inici dizilerde sıra ile gelen seslerin doğru parmak numaraları ile basılacağı gösterilmesi.
9. Legato tekniğinin yukarıdaki anlatılanlar dikkate alınarak öğretmen tarafından çalınması ve gösterilmesi.

10. Öğrencinin legato tekniğini uygulamaya çalışması.

11. Tekniği oturtabilmesi için öğrenciye süre verilmesi.

12. Yanlışların düzeltilmesi, doğruların pekiştirilmesi

III.ÖRNEK ÖLCME DURUMLARI

Açıklama: Legato tekniği bilgisi, legato tekniğini uygulayabilme, orta do konumundaki notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme ve orta do konumunda dörtlük sürelerle bağlı çalabilme amaçlarına ilişkin davranışlar aşağıda listelenmiştir. Bu davranışları gözleyerek ilgili yere çarpı (x) işareti koyunuz.

Dereceleme Ölçeği: 1-Çok zayıf, 2-Zayıf, 3-Orta, 4-İyi, 5-Pekiye

Öğrencinin Adı Soyadı:

Ünite : Piyano Çalmada Temel Teknikler-II

Konu : Piyanoda bağlı (Legato) çalma tekniği

Amaç Alanı : Bilişsel, devinişsel, duyuşsal

1. **Amaç:** Legato tekniği bilgisi.

2. **Amaç:** Legato tekniğini uygulayabilme.

3. **Amaç:** Orta do konumundaki bağlı notaları doğru ve temiz çalmaya özen gösterebilme.

4. **Amaç :** Orta do konumunda dörtlük sürelerle bağlı çalabilme.

BİLİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5.

1. Legato tekniğinin iki nota arasında boşluk bırakmadan çalma tekniği olduğunu söyleme-yazma.

2. Legato tekniğinin temel çalma tekniklerinden biri olduğunu yazma söyleme.

3. Bu tekniği uygularken bir parmak bastığında diğerini kalkması gerektiğini söyleme-yazma.

4. Legato tekniğini uygularken vücut ve kol ağırlığının tuşeye aktarılması gerektiğini söyleme-yazma.

DEVİNİŞSEL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5.

1. 9 nota içerisinde bağlı çalma.

2. İki nota arasında boşluk bırakmadan çalma.

3. Bir parmağı basarken diğerini kaldırarak çalma.

4. Vücut ve kol ağırlığını tuşeye aktararak çalma.

5. Sağ elin 1. parmağını orta do tuşuna koyma.

6. Sıra ile gelen sesleri çıkıcı olarak doğru parmaklar ile basma.

7. Sol elin 1. parmağını orta do tuşuna koyma.

8. Sıra ile gelen sesleri inici olarak doğru parmaklar ile basma.

DUYUŞSAL ALAN GÖSTERGE TABLOSU

Davranışlar:

1. 2. 3. 4. 5.

1. Bağlı notaları çalarken sağ el parmaklarını doğru kullanma.

2. Bağlı notaları çalarken sol el parmaklarını doğru kullanma.

3. Bağlı notaları çalarken süreyi aksatmama.

4. Bağlı notaları çalarken sesleri temiz bir şekilde çıkarma.

5. Bağlı notaları akıcı bir şekilde çalma.

IV. DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları ile ilgili değerlendirmelerde bulunur.

TEMEL SANAT EĞİTİMİ (ÇALGI-Keman) DERSİ

ÖZEL AMAÇLAR

1. Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme.

2. Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme.

3. Keman çalmada doğru duruş ve tutuşu kavrayabilme.

4. Kemanı doğru olarak tutabilme.

5. Sağ elde yayı doğru olarak tutabilme.

6. Sol eli keman üzerinde uygun duruma getirebilme.

7. Yayı teller üzerinde uygun şekilde kullanabilme.

8. Yayın her yerini doğru kullanabilme.

9. Yayı süresince kullanabilme.

10. I.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.

11. I.konumda bütün telleri kapsayan çalışmalar yapabilme.

12. Legato tekniğini tanıyabilme.

13. Legato tekniği ile çalabilme.

14. Detache (detaş) tekniğini tanıyabilme.

15. Detache tekniği ile çalabilme.

16. Sol majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

17. Sol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

18. Re Majör dizisini I. Konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.

19. Re majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

20. Do majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

21. Do majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

22. La minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

EK 6. Özgeçmiş

ÖZGEÇMİŞ

1979 yılında Konya'da doğdu. İlköğrenimini Kocaeli'de, lise öğrenimini Kırşehir'de tamamladı. 1998 eğitim-öğretim yılında Konya Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın açmış olduğu sınavı kazandı ve dört yıllık müzik eğitimini tamamlayarak 2002 yılında mezun oldu. Aynı sene içinde Yüksek Lisans programını kazandı. Piyano eğitimini, lisans ve yüksek lisans dönemlerinde Prof. Z.Seçkin GÖKBUDAK ile yürüttü.

2002 yılında açılan Araştırma Görevliliği kadro sınavını kazandı. Halen, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda görevine devam etmektedir.

